Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia literatury serbskiej i chorwackiej XV i XVI w. - wykład, PG_00189630		
Kierunek studiów	Slawistyka (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Slawistyki -> Zakład Slawistyki i Studiów Bałkańskich		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Jolanta Dziuba	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu	Celem wykładu jest przedstawienie w porządku chronologicznym dorobku literatury serbskiej i chorwackiej od czasów najdawniejszych do końca wieku XIX. Wykład przynosi komplementarną wiedzę historycznoliteracką, uwzględniającą słowiański kontekst rozwoju literatur Słowiańszczyzny Południowej w oparciu o wcześniejszą wiedzę z zakresu piśmiennictwa słowiańskiego epoki przedpiśmiennej i piśmiennej, jak również przedmiotów historyczno-kulturoznawczych. Ćwiczenia stanowią niezbędną ilustrację poszczególnych zjawisk literacko-kulturowych tego zróżnicowanego i wielowiekowego procesu.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWL3_W12] Zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury, typowych, charakterystycznych lub specyficznych dla kultur słowiańskich Półwyspu Bałkańskiego.	Student zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury literackiej Słowian Południowych (K_W12).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_W07] Zna w zaawansowanym stopniu literatury obszaru południowosłowiańskiego (ze szczególnym uwzględnieniem obszaru języków serbskiego i chorwackiego) oraz powiązania między nimi.	Student - ma wiedzę o historii literatury w zakresie literaturoznawstwa południowosłowiańskiego - serbskiego i chorwackiego (K_W03); - dostrzega relacje literatury serbskiej i chorwackiej w ich wzajemnych analogiach i zróżnicowaniach (K_W07).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_W06] Zna w zaawansowanym stopniu wybraną, terminologię z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa i kulturoznawstwa, w języku polskim oraz jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim).	Student ma wiedzę o historii literatury w zakresie literaturoznawstwa południowosłowiańskiego - serbskiego i chorwackiego (K_W03).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_W03] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody analizy oraz interpretacji literaturoznawczej w odniesieniu do literatur południowosłowiańskich.	Student zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury literackiej Słowian Południowych (K_W12).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_U08] Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim lub w języku kierunkowym, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.	Student potrafi wypowiedzieć się, w języku polskim, na temat przeczytanych lektur oraz zagadnień szczegółowych z dziedziny historii literatur południowosłowiańskich (K_U08).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_U02] Umie samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego ze szczególnym uwzględnieniem kultury obszaru Europy Południowo-Wschodniej.	Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie literaturoznawstwa, kierując się wskazówkami osoby prowadzącej zajęcia (K_U02).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_U01] Potrafi wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać teksty kultury oraz zjawiska społeczne z obszaru Słowiańszczyzny Południowej, odnosząc je do uniwersalnych dylematów moralnych i egzystencjalnych	Student potrafi analizować i użytkować informacje dotyczące literatury Słowiańszczyzny Południowej z wykorzystaniem źródeł teoretycznych i materiałowych (K_U01).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_K05] Jest gotów do wypełnienia roli zawodowej pracownika firm funkcjonujących na europejskim rynku pracy bądź firm polskich współpracujących z krajami południowosłowiańskimi, w tym w zakresie promocji literatury i kultury oraz wykazuje kompetencje w zakresie myślenia i działania przedsiębiorczego.	Student jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat literatury południowosłowiańskiej w ujęciu diachronicznym, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić (K_K01).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_K03] Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy filologicznej i kulturoznawczej w rozwiązywaniu dylematów społecznych oraz do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z interpretacją faktów kulturowych	Student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie literaturoznawstwa, kierując się wskazówkami osoby prowadzącej zajęcia (K_U02).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[SLAWL3_K01] Jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat Europy Południowo-Wschodniej oraz jej języków, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić.	Student: - jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat literatury południowosłowiańskiej w ujęciu diachronicznym, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić (K_K01); - dostrzega relacje literatury serbskiej i chorwackiej w ich wzajemnych analogiach i zróżnicowaniach (K_W07).	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
[SLAWL3_K04] Jest gotów do aktywnego promowania dialogu międzykulturowego i postawy tolerancji w obliczu konfliktów i dylematów cywilizacyjnych, kierując się zasadami etyki zawodowej.	Student jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat literatury południowosłowiańskiej w ujęciu diachronicznym, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić (K_K01)	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu

Problematyka wykładu w semestrze 3: Literatura okresu renesansu. Tendencje w kulturze wieku XV i początek wieku XVI (humanizm i wczesny renesans). "Złoty wiek" literatury dubrownickiej. Dorobek dojrzałego renesansu - literatura Dalmacji i Dubrownika (Slavia mediteranea). Serbia XVII i XVIII wieku - kultura umysłowa epoki. Dziedzictwo średniowiecza i zwiastuny baroku. Rola Dositeja Obradovicia w formowaniu klimatu serbskiego oświecenia. Klasycyzm i preromantyzm w Serbii - instytucje kultury, rodzaje i gatunki literackie. Literatura dydaktyczna i sentymentalna. Literackie koncepcje "wspólnoty słowiańskiej" w literaturze chorwackiej do końca XVIII wieku. Reformacja i kontrreformacja w literaturze chorwackiej. Racjonalizm i oświecenie w Chorwacji. Regionalizacja i literatura dialektalna w roli tradycji literackiej Chorwacji (dialekt čakavski, kajkawski i štokavski), Bośni (bosančica) oraz Serbii (dawna literatura w dialekcie štokavskim). "Południowosłowiańskie" gatunki literackie XV-XVIII wieku (petrarkizm, twórczość "muzułmańska", epika bohaterska i in.). Wizje Europy zachodniej o Słowianach Południowych (odkrywanie "prymitywnego" uroku Bałkanów) w literaturze podróżniczej do końca XVIII wieku.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Ponieważ przedmiot stanowi prezentację historii literatury serbskiej i chorwackiej w kontekście historyczno-kulturowym, student uprzednio zobowiązany jest zaliczyć przedmiot Historia literatury serbskiej i chorwackiej do XV w. - 2 semestr I roku studiów na kierunku Slawistyka.

Warunkiem uzyskania zaliczenia dopuszczającego do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń (według wymagań prowadzącego).

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
egzamin ustny	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

- Barac A., Literatura narodów Jugosławii, Wrocław 1969;
- Deretić J., Kratka istorija srpske književnosti, Beograd 1990;
- Deretić J., Istorija srpske knjizevnosti, Beograd 2002;
- Frangeš I., Povijest hrvatske književnosti, Zagreb-Ljubljana 1987;
- Književnost Stare i Južne Srbije do drugog svetskog rata. Zbornik radova, pod red. V. Cvetanovicia, Beograd 1997;
- Leksykon tradycji chorwackich, (oprac.) J. Rapacka, Warszawa 1997;
- Pavić M., Istorija srpske književnosti, Beograd 1991;
- Rapacka J., Dawna literatura serbska i dawna literatura chorwacka. Zarys dziejów, Warszawa 1993;
- Rapacka J., Leksykon tradycji chorwackich, Warszawa 1997;
- Tomasović M., Slike iz povijesti hrvatske književnosti, Zagreb 1994;
- Živković D., Evropski okviri srpske književnosti, Beograd 1997.

Uzupełniająca lista lektur

Bobrownicka M., Z problemów literatur słowiańskich, Katowice 1976, Bogdanović D., Istorija srpske književnosti, Beograd 1980; Deretić J., Bojović Z., Mitrović M., Istorija književnosti, Beograd 1999; Gluščević Z., Književnost i rituali, Beograd 1998; Ježić S., Hrvatska književnost od početka do danas 1100-1941, Zagreb 1993; Kultura Hrvata, oprac. M. Moguš, Zagreb 1995 (wersja VD); Kurnatowska Z., Słowiańszczyzna Południowa, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1977; Magnuszewski J., Słowiańszczyzna zachodnia i południowa. Studia i szkice literackie, Warszawa 1995; Mandić D., Hrvati i Srbi dva stara različita naroda, Zagreb 1990; Maticki M., Istorija kao predanje,Beograd 1999; Matvejević P., Brewiarz śródziemnomorski, Sejny 2003;; Milošević-Đorđević N., Kosovska epika, Beograd 1990; Słowiańszczyzna - pojęcia i rzeczywistość dawniej i dziś, (red.) K. Handke, Warszawa 2002; Stojančević V., Iz srpske nacionalne prošlosti. Istorija i kultura, Beograd 1998; Symbioza kultur słowiańskich i niesłowiańskich w Europie Środkowej, (red.) M. Bobrownicka, Kraków 1996; Tradycja i inwencja. Wątki i motywy obiegowe w dawnych literaturach słowiańskich, (red.) E. Małek, Łódź 1999; Zbornik radova o narodnoj književnosti, (oprac.) I.Nikolić i D. Ajdačić, Beograd 2001; Živković D., Evropski okviri spske književnosti, Beograd 1997; Współcześni Słowianie wobec własnych tradycji i mitów, (red.) M. Bobrownicka, L. Suchanek, F. Ziejka, Kraków 1997.

Adresy eZasobów

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Egzamin ustny obejmuje następujące aspekty: odpowiedź na trzy pytania (losowane przez studenta). Zakres: patrz rubryka sylabusa pt. Treści programowe: Problematyka wykładu oraz Problematyka ćwiczeń w semestrze 2, 3, 4, 5: (Zestaw lektur w semestrze 2, 3, 4, 5).
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.